

SAK 75/22 SAMORDNING OG STYRKING AV NÆRINGSSAMARBEID I HALLINGDAL

Saksopplysning:

I Regionrådssak 33/18, vart planane for ein felles organisasjon for Hallingdal Næringshage, Torpomoen drift (utvikling) og HallingExpo, presentert for Regionrådet. Det var på det tidpunktet ikkje teke stilling til korleis Hallingdal etablerersenter kunne knytast tettare til dei andre aktørane.

Den 22. januar 2019 signerte ordførarane eit skriv der dei såg det som avgjerande at det blir ei styrking og eit sterkare samarbeid mellom dei som arbeider med næringsutvikling i Hallingdal og der målsetninga var at Hallingdal etablerersenter skulle bli ein del av Hallingdal næringshage.

Den 29. nov. 2022 vart saka drøfta på nytt og det var i sak 59/22 fatta slikt vedta:

1. Regionrådet vedtek at det skal jobbast vidare med ein prosess som tek sikte på ein ei samanslåing av Hallingdal næringshage og Hallingdal etablerersenter frå 2023.
2. Saka skal drøftast i fagrådet, styret for næringshagen og rådmannsutvalet, før saka kjem attende til Regionrådet.

Vedtaket i sak 59/22 var viktig med tanke på næringshagen sin søknad om vidare opptak i næringshageprogrammet for dei neste 10 åra. No, tre månader seinare har søknad vorte sendt og ein har fått positivt svar frå SIVA. Saka er også drøfta i Styret for næringshagen, Fagrådet for etablerersenteret og i rådmannsutvalet.

Styret for næringshagen har gjort slikt vedtak:

«Næringshagen skal jobbe vidare for å få etablerertjenesten (HE) som en del av HNH, herunder dagens ressurser i HE. Det må presiseres for regionrådet at midlene, som i dag bevilges fra kommunene, må forsøkes å bli videreført.»

Fagrådet for etablerertenesta

«Fagrådet har oppsummert en lang og god gjennomgang med å tilrå et etablerveiledningen i Hallingdal koordineres ennå sterkere med øvrig bedriftsveiledning i regionen gjennom arbeidet som Hallingdal Næringshage utfører. Noe særlig de to næringslivsrepresentantene i fagrådet understreket kunne forenkle overgangen mellom å være en gryende næringsdrivende til å bli en etablert virksomhet og integrert i øvrig næringsliv.»

Rådmannsutvalet

«Rådmannsutvalget viser til uttale fra næringskonsulentene, og vil avvente sammenslåing mellom etablerertjenesten og Hallingdal næringshage.» Sjå vedlagte uttale frå næringskonsulentane.

Vurdering

Det er svært tett samarbeid mellom Hallingdal Etablerersenter og Hallingdal næringshage i dag, og begge organisasjonar ser at dette samarbeidet kan utviklast vidare. Styret i næringshagen, Fagrådet for etablerersenteret og i rådmannsutvalet sprikar i sine vurderingar. Dagleg leiar i Regionrådet meiner at det er gode argument både for og mot samanslåing. Dei viktigaste argumenta for samanslåing er:

- At det blir enklare for nyetablerte- og etablerte bedrifter å forhalde seg til eit selskap – ei dør inn.
- Felles nettsider og enklare og meir effektiv marknadsføring
- Reduksjon av sårbarheit, innbyrdes bytte av kompetanse og tenester .

Dei viktigaste argumenta mot samanslåing er:

- Spørsmål omkring finansieringa av etablerertenesta
- Kommunane kan miste kontrollen eller styringa på tenesta og dermed moglegheita for å utvikle etablerertenesta i den retninga ein meiner er rett.
- Spørsmål omkring gratistenesta for alle gründarane

Basert på sprikande uttaler og ein del uavklarte konsekvensar, vil dagleg leiar tilrå at det ikkje blir konkludert for eller mot samanslåing i dag. Dagleg leiar meiner at det er mogeleg å finne løysing som ivaretek kundane, betrar marknadsføringa av begge tenestene og reduserer sårbarheit, samtidig som kommunal styring og finansiering blir ivareteke.

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet ber dagleg leiar gå i dialog med Hallingdal næringsshage og Hallingdal etablerersenter for å finne den beste løysinga for Hallingdal.
2. Løysingsforslaget skal drøftast i fagrådet, styret for næringshagen og rådmannsutvalet, før saka kjem attende til Regionrådet.

Hallingdal, 17. nov 2022

Jan Olav Helling
Dagleg leiar

Vedlegg: Uttale frå næringskonsulentane

Hallingdal Etablerersenter – Veien videre

Uttale om mulig sammenslåing med Hallingdal Næringshage AS fra 2023.

Bakgrunn

SAK 59/22 SAMANSLÅING NÆRINGSHAGE OG ETABLERERSENTER

Vedtak:

- 1. Regionrådet vedtek at det skal jobbast vidare med ein prosess som tek sikte på ei samanslåing av Hallingdal næringshage og Hallingdal etablerersenter frå 2023.*
- 2. Saka skal drøftast i fagrådet, styret for næringshagen og rådmannsutvalet, før saka kjem attende til Regionrådet.*

Saken kommer opp nå da Hallingdal Næringshage ønsker at etablerertjenesten i Hallingdal slås sammen med HN for å styrke bedriften og en mulig økt økonomisk støtte fra SIVA i næringshageprogrammet fra 2023, med søknadsfrist 15.sept 2022. Næringshagen forutsetter at tilskuddet fra kommunene og fylkeskommunen fortsetter på minst samme nivå som det etablerersenteret har i dag.

Hallingdal Etablerersenter i dag

Hallingdal Etablerersenter har en «unik» interkommunal forankring som hittil har gitt regionen en svært stabil og effektiv veiledningstjeneste, sammenliknet med hvordan dette har vært gjennomført i andre regioner i Viken. Samtidig som eierne (kommunene) har lagt føringer for hvordan veiledningen skal gjennomføres med «kontor/veiledningssted» i alle kommuner. Hallingdal bruker i dag mer lokale ressurser på etablererveiledning, sett i forhold til folketallet, sammenliknet med andre regioner i Viken. Hallingdal har over tid, også hatt en større andel nyetableringer i forhold til folketallet, enn andre regioner det er naturlig å sammenlikne seg med. Hallingdal er egen arbeids- og næringsregion, uten «drahjelp» fra andre sterke næringssentra, og slik vil det være i nærmeste framtid. Hallingdal er god på å klare seg, basert på egne ressurser, og med «egne hender på rattet» som gir mulighet for fleksible og gode løsninger i næringsarbeidet. Tjenesten er gratis for gründere i Hele Hallingdal og Etablerertjenesten reiser rundt i Hallingdal og besøker bedriften der de er. Hallingdal Næringshage as og Hallingdal etablerersenter har en samarbeidsavtale som legger til rette for konkret samarbeid på en rekke områder, og har ukentlige koordineringsmøter for å ivareta dette samarbeidet.

Hallingdal Næringshage

Hallingdal næringshage har de siste årene bygd opp en betydelig grunnmur med 8 ansatte, med ulik kompetanse som jobber som nettverksbyggere og utviklingspartnere for små og mellomstore bedrifter i Hallingdal med utstrakt bedriftsveiledning med bedrifter i driftsfase. De ulike ansatte har kontorsted rundt i Hallingdal. Næringshagen er knyttet opp mot SIVA systemet og innovasjon Norge og er koordinert med Viken Fylkeskommune. Siden en er del av det offentlige virkemiddelapparat kan en bidra med økonomisk støtte til bedriftene så konsulenttjenesten blir rabattert.

Under følger en SWOT med styrker og svakheter med å legge Etablerertjenesten som en del av Næringshagen og en SWOT med styrker og svakheter med å legge Etablerertjenesten som selvstendig enhet eller som en del av Hallingdal Regionråd.

Hallingdal Etableresenter som en del av Hallingdal Næringshage

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enklere for nyetablerte- og etablerte bedrifter å forholde seg til ett selskap - En dør inn til alle tjenester. • Lettere markedsføringsmessig å synliggjøre en bedrift • Mindre sårbar for personell • Daglig leder i HE vil gå av med pensjon om noen år og andre i næringshagen kan om mulig lettere ta over etablerertjenesten? • Effektivisering da næringshagen stiller på møter på vegene av Etablerertjenesten. 	<p>Svakheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gründerne vil muligens raskere måtte betale for veiledningstjenester via Hallingdal Næringshage • Kommunen kan muligens lettere kutte i bevilgninger når de ikke selv «eier» etablerertjenesten • Kommunene har ikke «hendene på rattet» og kan ikke like lett utvikle tjenesten i den retningen de finner hensiktsmessig. • De administrative kostnadene blir muligens noe større da en er en del av en større bedrift.
<p>Muligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mulig økt bevilgning til Hallingdal Næringshage via SIVA systemet ved at Etablerertjenesten innlemmes i bedriften • Flere ressurser å spille på med tanke på å opparbeide seg kompetanse på trender i tiden, grønn omstilling, «Super gründeren» m.m. 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbudet må ut på anbud og det er ikke sikkert at Hallingdal Næringshage får oppdraget å dekke etablerertjenesten i Hallingdal. Kun de med henvisningskompetanse kan sende inn tilbud. Det gjelder bla Buskerud Næringshage og Pan Innovasjon. • Pr i dag er det ikke en overhengende fare at disse vil søke, men hva kan skje om noen år?

Hallingdal Etableresenter som en separat enhet

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunene har «hendene på rattet» og kan utvikle etablerertjenesten i den retningen en finner hensiktsmessig med tanke på endret brukerbehov. • En gratis teneste for alle gründere • Jobber tett opp mot Hallingdal Næringshage, faste møter og samarbeidsavtale. • Stor fleksibilitet i jobben • Samlokalisering på Torpomoen • Fokus på hverdagsgründeren. 90% av disse i Hallingdal. 	<p>Svakheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • En jobber i utgangspunktet mye alene. Mye på veien. • Liten tid til å opparbeide seg kompetanse om «super» gründeren med stort vekstpotensiale samt grønn satsning.
<p>Muligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansette en person som går i en lavere prosentvis stilling i 2023 for kompetanseoverføring fra Trond. • Se på nye arbeidsområder, som f.eks utadrettet salgsarbeid for å få gründere fra andre regioner til å bruke Hallingdals veksthus/coworking steder og jobbe remote. Trender i tiden. • Samlokalisering på Torpomoen. • Tettere samarbeid med Regionrådet? • Et fortsatt tett og nært samarbeid med næringshagen. Ny samarbeidsavtale inngås. «Super gründeren» får et eget oppfølgingprogram. Samarbeid mellom etableresenteret, næringshagen og Start Up Norway? • Hallingdal Næringshage og Hallingdal Etablerertjeneste markedsføres under Hallingdal Næringshages paraply som to ulike avdelinger, selv om det er to ulike driftsenheter. 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Færre etterspør tjenesten da flere enkelt har tilgang til nettbaserte hjelpeverktøy. • Kommunene ønsker å spare midler og legger ned etablertjenesten og henstiller til Næringshagen og gi et betalt tilbud til gründerne.

Ut i fra argumentene over mener næringskonsulentene i Hallingdal at vi er mer tjent med å ha en frittstående veiledningstjeneste for gründere i Hallingdal. En finner det hensiktsmessig at kommunene fremdeles har hendene på rattet med tanke på denne viktige tjenesten. En ser det som en utfordring at denne tjenesten blir lagt inn i et selskap som har mange flere ben å stå på og at satsningen ikke blir like spisset som kommunene ønsker. At en eventuelt etablererveileder lettere blir «spist opp». Det at en har mange «hverdags» gründere underbygger viktigheten av en tjeneste som prioriterer dette og har fokus på nettopp disse bedriftene.

Vi ville anbefale at Etablerersenteret også tar en prat med Hallingdal Regionråd med tanke på et nærmere samarbeid. Ett tett og nært samarbeid med samlokalisering med Hallingdal Næringshage er fremdeles viktig og en ny samarbeidsavtale bør inngås. En bør også se på en mulig endring av arbeidsoppgavene for å nå gründere som ønsker å jobbe remote i Hallingdal å se nærmere på hvordan en kan jobbe opp mot bla Start Up Norway. Rabatterte kontorplasser, gratis etablererveiledning m.m. bør synliggjøres opp mot arbeidet med bo- og blilyst. En bør også se nærmere på ansvarsdelingen med tanke på «super gründere» og satsning opp mot grønn omstilling.

Næringskonsulentene i Hallingdal